

BASYAZI

Teknik Elemanların Yeni Personel Kanunu Tasarısına Bilinçli Direnimi

Sedat ÖZKOL

“Muayyen ve Muvakkat Müddetli Hizmetlerde Çalıştırılacak Yemiyeli Personel Yönetmeliği” adındaki 4/10195 sayılı Kararname, başlangıçta belirli ihtiyaca cevap vermek üzere yürürlüğe konulmuş ise de, zamanla bu Kararnamenin yasalarla kesinkes çeliştiği, Kamu kesiminde feragat ve fedakârlıklarla çalışan teknik elemanlara hiç bir sosyal güvenlik getirmedeği, teknik elemanları ayrıca demokratik haklarından, sendikal haklarından yoksun bıraktığı açıkça belgelenmiştir. Böylelikle teknik elemanların temel yatırımları bilim ve tekniğin gerektirdiği şekilde yurdumuz yararına plânlama, uygulama ve denetlemeleri giderek güçleşmiş, belirli çıkar grupları karşısında bağımsız ve gerçekçi görüşlerini savunan meslekdaşlarımız baskı altında tutulmuş ve yalnız bırakılmışlardır. Bu arada yurt yararına ekonomik ve demokratik haklarını alma mücadelesine girmiş teknik elemanların sadece ve sadece daha fazla maaşı, daha fazla ücreti, daha fazla parayı amaçlayan bir çaba içinde bulundukları görüşü belirli çevreler, belirli kuruluşlar tarafından kasıtlı ve bilinçli bir şekilde ileri sürülmüş, böylelikle yanlışlığa düşürülen kamu oyunun teknik elemanlara tepki göstermesi, cephe alması sağlanmak istenmiştir.

Böylesine olumsuz, böylesine anti-demokratik, böylesine bölücü bir gelişim sonucunda kamu kesimindeki teknik elemanlar emeklerinin karşılığını istemekten çekinecek bir duruma düşürülmüşlerdir. Gittikçe pahalılaşılan hayat koşulları karşısında hiçbir sosyal güvenlik sağlama-

yan bir statü içerisinde çalıştırılan teknik elemanların ekonomik çıkarlarını savunmaları neredeyse bir suç haline getirilmiştir. Yurt çıkarlarıyla kesinkes çelişen böyle bir uygulamanın doğal ve zorunlu sonucu olarak kamu kesiminde çalışan tecrübeli ve yetenekli teknik elemanlar gittikçe artan bir hızla özel sektöre, yabancı müşavirlik - mühendislik firmalarına ve yurt dışına kaymağa başlamış, kamu kesiminin teknik kadroları boşaltılarak Türkiye Teknik gücüne büyük bir darbe vurulmuştur. Bu gibi olumsuz koşullar altında devletin teknik eleman açığı büyük bir hızla artarken, bu defa da özel mühendislik okulları oyuna sokulmuştur. Bugün meslek Odalarına kayıtlı olmadıkları, meslek Odaları tarafından kesinkes reddedildikleri halde, kamu kesiminde özel mühendislik okulları mezunlarının çalıştırdıkları da bir gerçektir. Görülüyor ki uygulanan plân bilinçli ve hesaplı bir plândır. Bütün bu söz konusu olumsuz gelişimler giderek güç kazanırken kamu kesimindeki teknik elemanların büyük bir kısmı, haklı bir şekilde, kurtuluş umudunu, çözüm yolunu yeni Personel Kanunu Tasarısında görmeğe başlamışlardır. Köklü bir reform anlayışıyla hazırlandığı ileri sürülen bu tasarıda teknik elemanların sosyal güvenliklerinin ve demokratik haklarının sağlanacağına ve emeğe göre bir ödemenin gerçekleştirileceğine inanılmak istenmiştir. Oysa çok büyük bir gizlilik içinde hazırlanan Yeni Personel Kanunu Tasarısı Bütçe Karma Komisyonunda görüşülmeğe başlandığında gerçeğin hiçte böyle olmadığı açıkça görülmüştür. Şimdiye kadar kendilerinden esirgenen ekonomik hakları nihayet elde edeceklerini, sosyal güvenliğı sağlayan bir statü içinde iktidarların baskısından bağımsız olarak yatırımları yurt yararına bilim ve tekniğin gerektirdiği şekilde plânlayacaklarını, uyguluyacaklarını ve kontrol edeceklerini ümit eden kamu kesimi teknik elemanları ağır bir cezalandırılmayla karşı karşıya bulunduklarını hemen kavramışlardır. Şöyleki Yeni Personel Kanunu Tasarısıyla kesinkes memur statüsüne sokulan teknik elemanların bağımsız karar verebilme olanakları kesinlikle ellerinden alınmaktadır. Bundan başka yeni Tasarı kapsamı içinde Teknik elemanlar, mahut 4/10195 sayılı Kararnameye kıyasla bile daha kötü ekonomik koşullarda çalıştırılacaklardır. Bu gerçekler sayısal bir şekilde belgelenmiş ve diğer meslek Odalarıyla oluşturduğumuz bir çaba içinde Sayın Üyelerimize duyurulmuştur.

Bu koşullar altında, teknik eleman sıkıntısı çeken kamu kesiminde teknik elemanlara uygulanmak istenen bu gerçek ve akıl dışı politikanın, bu yurt çıkarlarıyla kesinlikle çelişen olumsuz tutumun temel nedenleri nedir?

Bu temel gerçek ve temel nedenler apaçıktır. Bilinçli ve kasıtlı bir uygulama ile kamu kesimindeki teknik elemanlar özel sektöre yabancı müşavirlik - mühendislik firmalarına ve yurt dışına itilecek, boşalan kadrolara gelişme koşulları ve yeteneklerinin ne kadar yoz, ne kadar yetersiz olduğu bilimsel bir şekilde belgelenmiş özel mühendislik okulu mezunları yerleştirilecek, böylelikle temel yatırım projeleri belirli çıkar grupları için genellikle yabancı firmalara yaptırılacak, projelerin uygulama denetim ve işletmesi de yeni yeni kurulmaya başlayan yabancı sermaye kontrolündeki şirketlere bırakılacaktır. Yakın bir zaman önce yürürlüğe giren 7/117 sayılı Kararname de bu gerçeği yansıtan önemli bir belgedir. Böylece kamu kesimindeki teknik eleman yaratıcı ve üretici gücü kısırlaştırılmış bir kalem efendisi, bir emir kulu niteliğinde görev yapabilecektir. Hem yurt hem de meslek çıkarlarıyla kesinlikle çelişen böyle bir uygulamaya tepki göstermemiz, böyle bir gelişime izin vermememiz gereklidir. Sorun sadece bir teknik eleman sorunu değil temelde çok önemli bir yurt sorunudur.

Ayrıca Teknik elemanların sadece memur statüsü kapsamında düşünülecekleri, böyle bir düşüncenin, bir yargının eşyanın tabiatına aykırı olduğu Odamız ve diğer Meslek Kuruluşları tarafından çok kere-ler ileri sürülmüş, teknik elemanların ayrı bir Kanun kapsamına alınmaları gerektiği etkin bir şekilde savunulmuştur. Teknik elemanlar hem çalışma koşulları hem de görevlerinin kapsamı bakımından birçok yerlerde memur niteliğinde düşünülemezler. Çünkü teknik eleman memur kitlesinin aksine kesinlikle üretime katkıda bulunduğu, hizmet değil değer ürettiği gibi görevlerinin kapsamı da bir görevden diğerine değişmektedir. Bu somut nedenlerle teknik elemanların ayrı bir kanun kapsamı içinde sosyal güvenliklerine, bağımsız karar yetkisini ve ekonomik haklarına sahip olarak çalışmaları gerekir. Yeni Personel Kanunu Tasarısı bütün bu gerçeklerle çeliştiği gibi, özellikle ekonomik olanaklarımızda sınırlamalar yaratmak suretiyle Türkiye Teknik Gücünü yaralamış bulunuyor. Niteliği bu şekilde belgelenmiş bir kanun kapsamında çalışmayı kabullenmek, teknik ordunun intiharından başka birşey olamaz.

Bu gerçekler karşısında Odamız yatırımcı Bakanlıklar, Müsteşarlıklar katında teşebbüse geçmiş ve Kanun Tasarısı Bütçe Komisyonunda görüşülmeğe başlamadan önce yetkililerden gereken bilgi ve açıklamayı sağlamak istemiştir. Bununla beraber tasarının gizli olduğu, henüz açıklanmadığı gerekçesiyle yetkililerden "hakkınız mutlaka sağlanacaktır, arkadaşlarınız müsterih olsunlar" şeklindeki temeli olmayan temennilerden başka birşey elde edilememiştir. Tasarının Komisyonda görüşülmeğe başlanmasıyla birlikte, teknik elemanların tepkisi de bir çığ gibi büyümüş, Odamız bir protokolle bağlı olduğu Maden, Makina, Elektrik, Kimya ve Gemi Mühendisleri Odalarıyla birlikte teknik elemanların haklarını etkin bir şekilde savunmayı kararlaştırmıştır. Altı Oda Sekreteryası vasıtasıyla Bütçe Karma Komisyonu ile temasa geçilmiş, Üyelerimiz ve Odamızın ortak görüşleri Sayın Meclis ve Komisyon Üyelerine ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Bununla beraber Komisyon ve Meclis Üyelerinde teknik elemanlara ve görüşlerimize bir yakınlığın sağlandığı söylenemez. Gelişen olaylar ve Üyelerimizden gelen tepkiler karşısında, Odamız Merkezinde Üyelerimizin hepsinin davetli olduğu 15 günde bir yapılan toplantılarda açığa çıkan görüşlerin ışığı altında Yönetim Kurulu bağlı olduğu diğer bazı Odalar ile birlikte 29 Mayıs Genel Forumunu oluşturmuş, İzmir'de aynı günde yapılacak forumun oluşturulması görev ve şerefi de Odamıza verilmiştir. Böylece yurt çapında oluşturulan forumlarda bilindiği şekilde teknik elemanların tümü tarafından 1 - 2 Haziran tarihlerinde boykota gidilmesi oybirliği ile kararlaştırılmış ve Türkiye'yi kapsayan bu boykota ülkemizin her köşesindeki, her şehrindeki, her şantiyesindeki teknik elemanların hemen tamamı katılmıştır. Anayasal ve demokratik hakların ışığında oluşturulan bu direnişe katılım oranı % 90'ın üzerinde olmuştur. Teknik elemanların Türkiye tarihinde ilk defa uyguladıkları bu direnime yurt ve meslek çıkarlarının bilinçli bir şekilde savunmaya kararlı olduklarını belgelediği gibi boykot sırasında temel üretim merkezlerinde nöbetçilerin bırakılması ve böylelikle üretimin aksatılmaması teknik elemanların ayrıca ülkemiz ve halkımızın çıkarları açısından gerçekçi bir sorumlulukla hareket ettiklerini açıkça ortaya koymuştur. Böylelikle çok büyük bir katılma oranının sağlanmasına ve başarılı olmasına rağmen üretimi kesmiyen bir şekilde sürdürülmesi nedeniyle 1 - 2 Haziran Boykotu bir centilmen boykotu, bir ilk ihtar boykotu şeklinde gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

Türkiye çapındaki Teknik Eleman Boykotu oluşturuluncaya kadar,

haklı dâvamıza, haklı görüşlerimize büyük ilgi göstermeyen Meclis Üyelerinin bir kesiminde boykot sonrasında bir tutum değişikliği göze çarpmış ve 6 Odanın daveti üzerine Maden Mühendisleri Odasında parlamento üyesi teknik elemanlarla ortak bir toplantı oluşturulmuştur. Bütün çabalarımıza rağmen bu toplantıya dahi Meclis üyesi teknik elemanların sadece üçte biri katılmıştır. Toplantıda görüşlerimiz, hangi nedenlerle Personel Kanunu kapsamı dışında kalmayı amaçladığımız, nasıl bir statü içinde çalışmayı arzu ettiğimiz sayın parlamenterlere sözlü ve yazılı olarak ayrıntılı bir şekilde açıklanmış ve kendilerinden dâvalarımızın savunuculuğu görevini yükümlenmeleri talep edilmiştir. Bununla beraber bu toplantı ve temasların ortaya çıkardığı gerçek, teknik elemanların bilinçli bir kitle halinde kendi çıkarlarını savunmaları ve gerektiğinde etkin bir şekilde eyleme geçmekten çekinmemeleri halinde, parlamenterlerin dâvamızı güçlü bir şekilde savunamayacakları gerçeği olmuştur. Sadece bu nedenle bile bilinçli bir kitle halinde mutlak bir dayanışma ve birliği gerçekleştirmek zorunda ve sorumluluğundayız.

Bu arada gelişen olayların arkasında kalmamak, gereken birliği bir kere daha oluşturmak, üyelerimizin görüşlerini yeniden alabilmek amaçlarıyla 20 Haziran 1970 tarihinde ikinci bir Genel Forum düzenlenmişse de, bir yandan örgütlenmenin eksikliği, diğer yandan Teknik elemanların anlaşılmaz bir isteksizliği nedenleriyle ikinci Forumdan somut, pratik ve olumlu bir sonuç ne yazıkki alınamamış, Forum 26 Haziran 1970 tarihine ertelenmiştir.

26 Haziran 1970 tarihindeki Genel Forumda ise Personel Kanunu Tasarısını protesto etmek üzere oybirliği ile ikinci bir üç günlük boykot kararı alınmıştır. Boykotun başlama tarihi forum divan başkanlığınca 6 Temmuz 1970 Pazartesi günü olarak tespit edilmiştir. Boykot sonucunun ve çıkarılan kanunun yaratacağı bütün gelişimlere rağmen ortaya çıkan en önemli gerçek şudur : Teknik elemanların demokratik ve sendikal haklarını, ekonomik haklarını tek tek, bölünmüş bir şekilde savunmaları kesinlikle imkânsızdır. Mücadele ve direnimsizce uzun süreli olacağına göre, şimdiye kadar ki şartlanmaları bir kenara itip Türkiye Teknik elemanları olarak birleşmeye kaynaşmaya mecburuz. Bir yumruk halinde birleşebileceğimiz tek örgütlenme biçimi SENDİKA'dan başkası değildir. Bu gün bütün teknik elemanları çatısında toplamaya çalışan böyle bir örgüt kurulmuş bulunmaktadır. Bu örgüt Teknik Personel Sendikası, TEKSEN'dir. Haklarımızı ancak bu sendikada birleşmek suretiyle elde edebiliriz. Bu nedenlerle önümüzdeki ilk somut hedef TEKSEN'e katılmaktır. TEKSEN'i benimseyelim, TEKSEN'e üye ve dayanak kazandıralım, haklı direnişimizi TEKSEN'in önderliğinde sürdürelim. İster özel, ister kamu kesiminde çalışsınlar Odamızın bütün üyelerini TEKSEN'e katılmaya bir kere daha çağırıyoruz.